

Slimme stad, tevreden burger?

Inpraak en afwegingen
bij datatoepassingen
voor lokale uitdagingen.

12/
12/
2023

WiFi

login: spectre

paswoord: SpectreP23

Kenniscentrum
Data & Maatschappij

SPECTRE

VVSG

Artificiële
Intelligentie

Welkom iedereen

tag ons op LinkedIn en X

WiFi

login: spectre

paswoord: SpectreP23

 Kenniscentrum
Data & Maatschappij

vvsg Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

 SPECTRE

 Artificiële
Intelligentie
Vlaanderen

- 13u00 - 13u30 Onthaal & registratie
- 13u30 - 13u40 Welkom (Rob Heyman, Kenniscentrum Data & Maatschappij)
- 13u40 - 14u10 Keynote (Maarten van Veen, Gemeente Eindhoven)
- 14u10 - 14u20 Afwegingskader verantwoorde inzet van camera's in de publieke ruimte (Dorothee De Ganck, VVSG)
- 14u20 - 14u30 Beveiligingsrichtlijnen camerasystemen (Toon Gerits, ABB)
- 14u30 - 14u45 Praktijkervaring over verantwoord gebruik van cameratechnologie en software (Bavo Van den Heuvel, Cranium)
- 14u45 - 15u00 Vragen
- 15u00 - 15u30 Koffiepauze

VLAIO **VVSG**

samen voor **#sterkondernemen**

Afwegingskader verantwoorde inzet van camera's in de publieke ruimte

Aandachtspunten bij het realiseren van een verantwoord camerabeleid

**Kenniscentrum
Data & Maatschappij**

Lerend netwerk

- Situering
- Lerend netwerk
 - I.s.m. Het Kenniscentrum Data en Maatschappij en met steun van VLAIO
 - 6 bijeenkomsten
 - 9 lokale besturen & 2 politiezones
 - Experten: Prof. dr. Jelle Janssens (Universiteit Gent), Mevr. Rosalie Waelen (Universiteit Twente), Dhr. Jason Fick (Lokaal bestuur Utrecht), Dhr. David van den Berg (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) □ webinar

VLAIO VVSG

samen voor **#sterkondernemen**

- Het afwegingskader is ondersteunend voor lokale besturen
 - Is een camera een geschikte oplossing voor het geïdentificeerde probleem?
 - Hoe motiveer je een beslissing om een camera wel of niet te gebruiken?
 - Hoe ga je over tot een verantwoorde implementatie van camera's?
 - Hoe zet je een beleidsproces op om deze beslissingen te nemen?
- Verantwoord camera-inzet afwegen en camera's implementeren
- Realiseren van een verantwoord, effectief en doordacht camerabeleid
- Bewustwording

Inhoud afwegingskader

- Overzicht camera's & mythes
- Proces verantwoord camera-aanvragen afwegen
- Implementatie
- Opvolging en evaluatie

- 1 februari 2024 - Inspiratiedag Integrale veiligheid: samenwerken loont
- 27 februari 2024 - Start Leertraject: 'Innovatie en maatschappij: 'Hoe kunnen lokale overheden op een maatschappelijk verantwoorde manier innoveren?'
- 12 maart 2024 - Webinar wetgeving & juridische aspecten camera-inzet

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

Dorothee De Ganck
Stafmedewerker Innovatie en digitale transformatie
dorothee.deganck@vvsg.be

- 13u00 - 13u30 Onthaal & registratie
- 13u30 - 13u40 Welkom (Rob Heyman, Kenniscentrum Data & Maatschappij)
- 13u40 - 14u10 Keynote (Maarten van Veen, Gemeente Eindhoven)
- 14u10 - 14u20 Afwegingskader verantwoorde inzet van camera's in de publieke ruimte (Dorothee De Ganck, VVSG)
- 14u20 - 14u30 Beveiligingsrichtlijnen camerasystemen (Toon Gerits, ABB)
- 14u30 - 14u45 Praktijkervaring over verantwoord gebruik van cameratechnologie en software (Bavo Van den Heuvel, Cranium)
- 14u45 - 15u00 Vragen
- 15u00 - 15u30 Koffiepauze

Beveiligingsrichtlijnen camerasystemen

Toon Gerts – beleidsmedewerker stedenbeleid

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

Experts maken zich al langer zorgen om de betrouwbaarheid van de camera's van de Chinese staatsfabrikant Hikvision. (Illustratiebeeld) © AFP

Stad Hasselt bant alle 50 omstreden Chinese camera's: "Een audit over onze beveiliging gaf de doorslag"

HASSELT De stad Hasselt zal alle 50 bewakingscamera's van de Chinese staatsfabrikant Hikvision uit zijn gebouwen verwijderen. De reden: de vrees voor bespieding, aangezien de camera's gezichten kunnen herkennen, geluid opnemen en volgens experts gelinkt zijn aan de Chinese overheid.

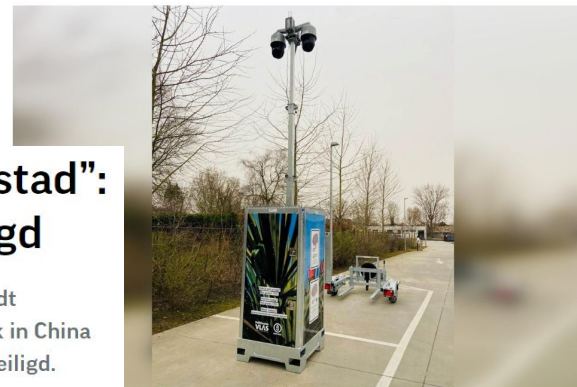
Omstreden Chinese camera's worden ook in Gent gebruikt: "Advies gevraagd aan Centrum voor Cybersecurity"

"Geen Chinese camera's meer in onze stad": bewakingscamera's voldoende beveiligd

Sint-Niklaas - Wie in Sint-Niklaas door één of andere bewakingscamera wordt vastgelegd, hoeft geen schrik te hebben dat zijn of haar gegevens straks ook in China worden bekeken. De Sint-Niklase bewakingscamera's blijken voldoende beveiligd.

Omstreden Chinese camera's kunnen gezichten herkennen en daarom stopt stad met aankoop ervan

die onlangs werd weggehaald van Kortrijk Weide is er één van Hikvision maar werkt niet met gezichtsherkenning. — © Politiezone Vlas

KORTRIJK - De stad Kortrijk stopt de aankoop van Chinese camera's van het bedrijf

Beveiligingsrichtlijn camerasystemen

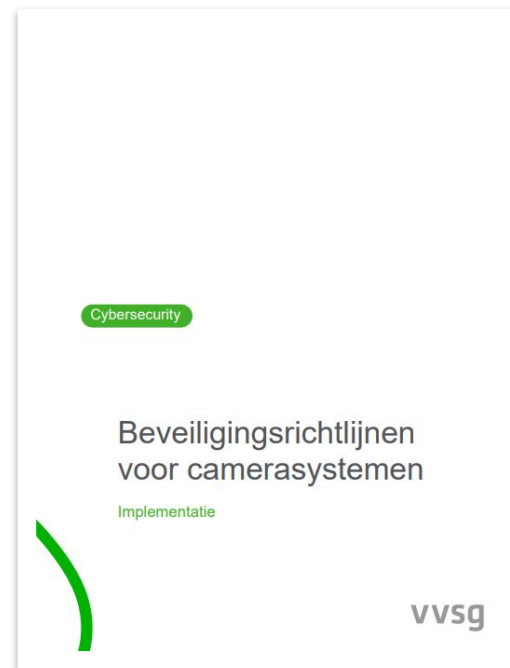
Om lokale besturen hierbij te ondersteunen, heeft het Agentschap Binnenlands Bestuur een beveiligingsrichtlijn voor camerasystemen ontwikkeld, in samenwerking met VVSG.

Doel: de nodige handvaten aanreiken bij het beveiligen van camerasystemen. Het document beschrijft de gepaste technische en organisatorische maatregelen die moeten worden genomen bij het aankopen, plaatsen en/of onderhouden van camerasystemen.

Complementair aan het afwegingskader van VVSG

Beveiligingsrichtlijn
camerasystemen

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

Extra: cofinanciering ICT-veiligheidsaudits

In kader van het programma cyberveilige gemeenten kunnen lokale besturen auditdiensten bestellen via de raamovereenkomst van Audit Vlaanderen. De Vlaamse overheid voorziet financiële ondersteuning om informatiebeveiliging van lokale besturen te controleren én verbeteren.

Naar aanleiding van de discussie rond Chinese camera's, is de mogelijkheid voorzien om camerasystemen te laten doorlichten, met cofinanciering van de Vlaamse overheid.

Het aanbod wordt verlengd in 2024

ICT-veiligheidsaudits

Een ICT-veiligheidsaudit voor elk lokaal bestuur

De afgelopen jaren hebben steeds meer steden en gemeenten grote stappen gezet om de interne werking en dienstverlening te digitaliseren. Met die versnelde digitalisering is het echter ook belangrijk dat voldoende aandacht gaat naar de cyberveiligheid van de ICT-systemen. Bent u benieuwd of uw lokaal bestuur voldoende voorbereid is tegen cyberincidenten? Wilt u daarom de ICT-systemen van uw lokaal bestuur laten testen? Dat kan!

Op deze pagina vindt u de informatie terug over het aanbod om een ICT-veiligheidsaudit te laten uitvoeren met cofinanciering van de Vlaamse overheid.

WIE KAN EEN AUDIT BESTELLEN?

WELKE AUDITS KAN IK BESTELLEN?

WIE VOERT DE AUDIT UIT?

HOEVEEL KOST EEN AUDIT?

HOE BESTEL IK EEN AUDIT?

WANNEER BESTEL IK BEST EEN AUDIT?

Cofinanciering
ICT-veiligheidsaudits

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

Vragen?

Contactgegevens

Team Stedenbeleid

stedenbeleid@vlaanderen.be

Toon Gerits

toon.gerits@vlaanderen.be

Websites:

[Stedenbeleid](#) (ABB)

[Cyberveilige gemeenten](#) (VVSG)

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

- 13u00 - 13u30 Onthaal & registratie
- 13u30 - 13u40 Welkom (Rob Heyman, Kenniscentrum Data & Maatschappij)
- 13u40 - 14u10 Keynote (Maarten van Veen, Gemeente Eindhoven)
- 14u10 - 14u20 Afwegingskader verantwoorde inzet van camera's in de publieke ruimte (Dorothee De Ganck, VVSG)
- 14u20 - 14u30 Beveiligingsrichtlijnen camerasystemen (Toon Gerits, ABB)
- 14u30 - 14u45 Praktijkervaring over verantwoord gebruik van cameratechnologie en software (Bavo Van den Heuvel, Cranium)
- 14u45 - 15u00 Vragen
- 15u00 - 15u30 Koffiepauze

CRANIUM

PROMPT.XPLORE series - Identity

V 5.2 PROMPT: an artwork featuring a face of a person, hidden within the lines of a fingerprint, black marker drawing, white background --ar 4:5 --style raw

12 December 2023
VVSG

Praktijkervaring over verantwoord gebruik van
cameratechnologie en software

Presentatie Bavo Van den Heuvel voor
CRANIUM Belgium, copyright 2023

www.cranium.eu

Bavo Van den Heuvel- Curriculum Vitae

Managing Partner

& CKO

CRANIUM

bavo@cranium.eu

Background

Bavo has over 25 years of professional experience and holds a MS in Commercial Engineering and a University Degree of Approved Tutor.

Is CIPP/E, CIPM, CIPP/IT, CIPP/US certified and obtained the certification as ISO27001 Lead Auditor, Forensic Computer Auditor and Prevention Advisor (level 3). Is Fellow of Information Privacy at the IAPP.

Speaks fluent Dutch and English and has professional working proficiency in German and French.

Professional Experience

Since 2004 officially appointed Data Protection Officer by the Belgian DPA for various governmental institutions, both federal, Flemish and local.

Leading integral privacy law implementation projects for government and industry.

Performing GDPR compliance assessments for several startups handling a variety of personal and sensitive data.

Providing awareness training to end users.

Legal advice on applying Belgian privacy law.

Technological advice to be compliant from inception to delivery.

Experience in providing courses on the implementation of data protection / privacy practices.

Skills, Competences & certifications

- (Inter)national speaker on applied privacy
- Approved trainer for the International Association of Privacy Professionals (IAPP)
- Founder Data Protection Institute (2012)
- Former Certified European Privacy Expert for Technical and Legal evaluations of Products and Services (CEPE TL PS) (EuroPrise 2018)
- Trainer at www.craniumcampus.eu
- Official Court Expert in Belgium

Domains

Data Protection and Privacy – Information Security
Auditing – Legal Advice – Risk Analysis –
Computer Forensics – Biometrics – Applied
Cryptography

Industries

Government – Utilities – Start-Ups – Life Sciences
- Healthcare

Camera: information overload?

30 beelden per seconde, 3600 seconden per uur, 24 uur per dag:

4K: 1,6 TB per maand - 1080p: 500 GB per maand per camera!

We filmen te veel: *"het juiste beeldje zit er misschien tussen"*

Wringt met principes van minimalisering, proportionaliteit en doeleindebeperking.

Wat als we gericht camera's inzetten?

- Minder beelden opnemen, bewaren, beveiligen
- Minder beelden bekijken, doorzoeken
- Snellere actie: triggers voor gemeente of politie

Doeleinden

- Klachten burgers over asociaal gedrag
- Sluikstorten
- Maar ook "smarter": glas naast glasbol => glasbol is vol?
- Objectivering klachten
- Beleidsondersteunende informatie (zonder te handhaven): bv tellingen (out of camera vaak als data)
- Handhaving van lokale reglementen
- Overwaking drukke evenementen: wekelijkse markt, kerstmarkt, sport, cultuur: wat is het ongewenste gedrag en kunnen we dat detecteren: iemand die snel wegloopt, passage die "te traag" gaat versus verwachte "doorschrijdsnelheid"

Technologie kan helpen

VCA: video content analysis / ACA: audio content analysis

- Vechtende mensen
- Mensen die zenuwachtig gedrag vertonen
- Mogelijke sluikstorters
- Mensen in paniek versus mensen die zomaar roepen
- Klachten burgers: geluidsoverlast, wildplassers, sluikstorters, dubbelparkeerders, weggpiraten...

Maar ook:

- Minder filmen, enkel bij beweging in bepaalde zone van het beeld, bij triggering opname starten en x seconden teruggaan

Stalenstraat Genk: een voorbeeld

- Veel klachten burgers over geluidsoverlast door quads en sportieve auto's met luide uitlaat: duidelijk doeleinde: geluid en voertuigen
- Opstelling: microfoon die niet geijkt geluidsniveau meet, camera die getriggerd wordt en bij overschrijding van bepaald niveau en een leesbare nummerplaat een videoclip maakt incl geluid: x seconden voor de geluidspiek en x seconden erna
- Privacy: omdat videoclips enkel werden genomen bij een luid voertuig met nummerplaat zijn er geen gesprekken van burgers die luid roepen opgenomen
- Nut: objectivering van problematiek, geen handhaving

Nog wat tips

Een camera kan je gebruiken voor veel verschillende doeleinden:

- Kan hele tijd filmen, doch pas bij triggering beweging in hogere framerate en/of resolutie
- Parallel kunnen er voor verschillende doeleinden VCA en ACA stromen zijn zodat de juiste medewerkers snel en gericht geïnformeerd worden

Vergeet niet:

- Verplichtingen camerawetgeving, AVG, WPA: per doeleinde!
- Privacy: geen burgers "volgen", afluisteren (bv geluid opnemen omdat je systeem nog moet "inleren"), gezichtsherkenning toepassen, beelden zomaar delen op social media (bv webcam die markt overkijkt)

Thank you

Bavo Van den Heuvel
Chief Knowledge Officer
bavo@cranium.eu

Pictures calculated by Lensa AI based on public pictures of me

CRANIUM

- 13u00 - 13u30 Onthaal & registratie
- 13u30 - 13u40 Welkom (Rob Heyman, Kenniscentrum Data & Maatschappij)
- 13u40 - 14u10 Keynote (Maarten van Veen, Gemeente Eindhoven)
- 14u10 - 14u20 Afwegingskader verantwoorde inzet van camera's in de publieke ruimte (Dorothee De Ganck, VVSG)
- 14u20 - 14u30 Beveiligingsrichtlijnen camerasystemen (Toon Gerits, ABB)
- 14u30 - 14u45 Praktijkervaring over verantwoord gebruik van cameratechnologie en software (Bavo Van den Heuvel, Cranium)
- 14u45 - 15u00 Vragen
- 15u00 - 15u30 Koffiepauze

WiFi

login: spectre

paswoord: SpectreP23

Koffiepauze

tag ons op LinkedIn en X

 Kenniscentrum
Data & Maatschappij

 SPECTRE

vvsg Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

 Artificiële
Intelligentie
Vlaanderen

- 15u30 - 15u50 Monitor: datagedreven technologie in de openbare ruimte (Ralf De Wolf & Giulia Mazzocchi, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-MICT, UGent)
- 15u50 - 16u00 Datawalks: betrokken burger, slimmere stad? (Michiel Vaes, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-SMIT, VUB)
- 16u00 - 16u05 Lightning pitch 'Een reversed datawalk' (Joachim Van den Bergh, Provincie Oost-Vlaanderen)
- 16u05 - 16u10 Lightning pitch 'Hallo Harelbeke' (Ellen Van de Putte, Stad Harelbeke)
- 16u10 - 16u15 Lightning pitch 'De Cameradriehoek' (Ilja Theuwissen, The Safe Group)
- 16u15 - 16u20 Lightning pitch 'Serendipity in de stad' (Annelien Smets, imec-SMIT, VUB)
- 16u20 - 16u30 Vragen en slot
- 16u30 - 17u30 Receptie

Data-gedreven technologie in de openbare ruimte

Een survey studie naar de kennis,
acceptatie, perceptie en bezorgdheden van
Vlaamse burgers

Ralf De Wolf, Giulia Mazzocchi, & Marijn Martens

Dataficatie van de openbare ruimte

Technologie

Houdt Kortrijk zijn bezoekers in de gaten? 'Het echte dataduiveltje is Proximus'

“Privacy zal in de toekomst enkel voor de rijken zijn”: twee Vlaamse experts waarschuwen voor onze afkalvende privacy

Kim Clijsters gaat padelsjoemelaars bij de kraag vatten via gezichtsherkenning

Dertig procent van de padelers betaalt niet voor het gebruik van het terrein. Dat blijkt uit een navraag bij padelclubs. Kim Clijsters - die het probleem ook in haar eigen KC Academy in Bree ervaart - gaat die fraude nu bestrijden met het aanmeldingssysteem Pablo.

ANPR-camera's controleren vanaf eind november Good Move-overtreders

Vanaf eind deze maand gaan een tiental ANPR-camera's controleren op het naleven van de regels van het Good Move-circulatieplan in de Vijfhoek. Zo klinkt op het kabinet van Brussels schep en van Mobiliteit Bart Dhondt (Groen). Wie zonder vergunning door een verkeersfilter met ANPR-camera rijdt, riskeert vanaf dan een boete van 58 euro.

De Ochtend

Binnenkort onbemande flitscamera's in fietszones: ook speedpedelecs kunnen er geflitst worden

🕒 ma 27 nov. - 8:26

Onderzoeksvragen

- OZ 1: Wat is de kennis van data-gedreven technologie in de openbare ruimte?
 - OZ 2: In hoeverre wordt het gebruik van op data gebaseerde technologie als aanvaardbaar beschouwd?
 - OZ 3: Wat zijn de privacy bezorgdheden en welke rol speelt databescherming?
- ☐ Startpunt voor een meer diepgaand debat over de openbare ruimte en de aanwezigheid van data-gedreven technologie

Methodologie

- Online survey studie ($N=1682$), vragenlijst nam ongeveer 15 minuten in beslag
- Quotasteekproef met representativiteit op basis van geslacht en opleidingsniveau
- Variatie op vlak van regio en verstedelijking (42% van de antwoorden uit de 13 centrumsteden)
- Kleine ondervertegenwoordiging van mannen (leeftijd 18-28 jaar), en minderheid met migratieachtergrond of niet in België geboren

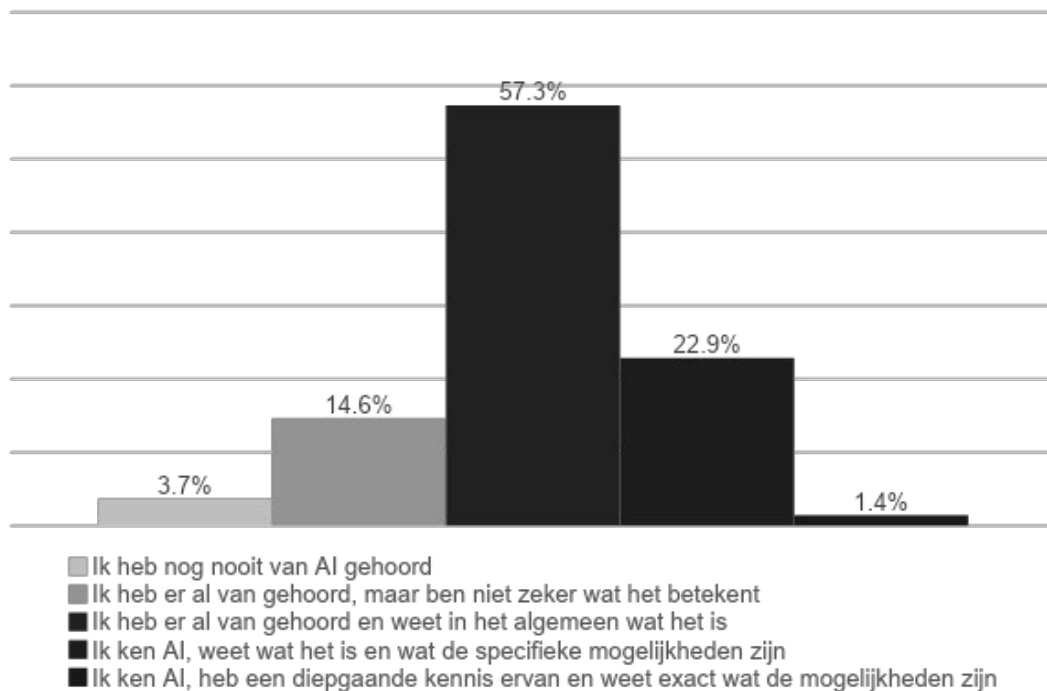
**Kenniscentrum
Data & Maatschappij**

Kennis over data-gedreven technologie

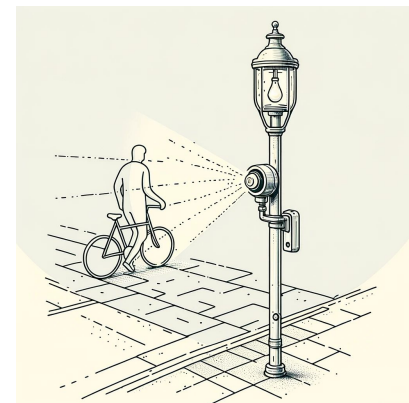
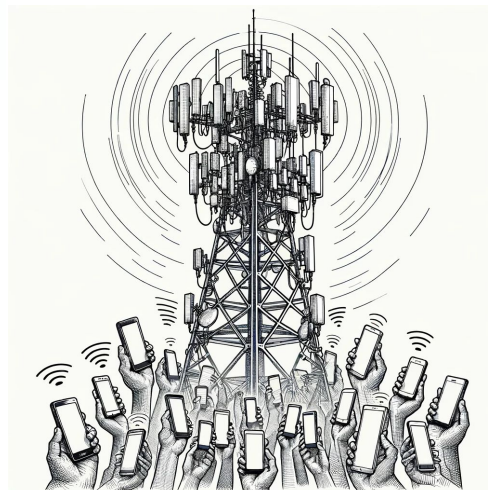
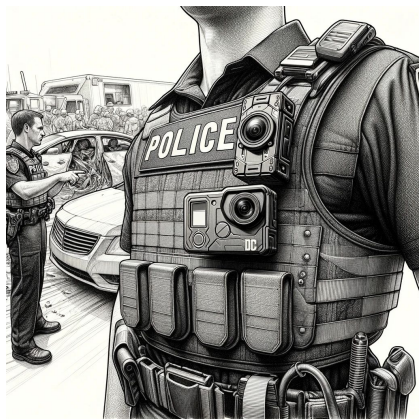
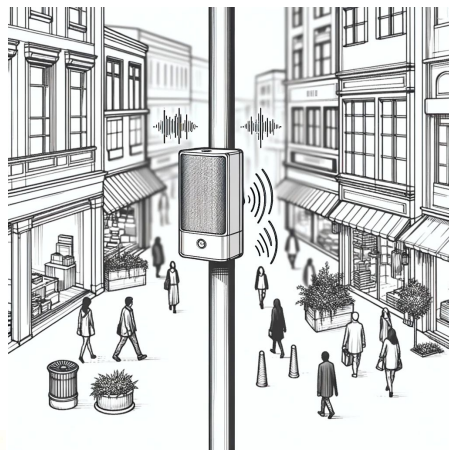
Kennis

Kennis AI

Kennis en type technologie

Kennis en type technologie

- **84,8%** heeft enige kennis van ANPR-camera's
- **97,4%** heeft enige kennis van bodycams
- **99,2 %** heeft enige kennis van vaste camera's
 - >> Deze types zijn alom bekend
- **68,5%** heeft enige kennis van optische sensoren
- **55,3%** heeft enige kennis van audio sensoren
 - >> Deze types zijn minder/niet bekend

- **56,3%** weet niet of twijfelt over welke data ANPR-camera's over hen verzamelen.
- **50,6%** weet niet of twijfelt over welke data bodycams over hen verzamelen.
- **38%** weet niet of twijfelt welke data vaste camera's over hen verzamelen.
- **76,1%** weet niet of twijfelt welke data optische sensoren over hen verzamelen
- **78,4%** weet niet of twijfelt welke data audio sensoren over hen verzamelen.

Conclusie kennis

- Vaste camera's en bodycams zijn zeer goed gekend, gevolgd door smartphone data en ANPR-camera's.
- Kennis > louter kennis over de technologie
 - Kennis over de data die deze technologieën verzamelt, is (zeer) beperkt.

Aanvaardbaarheid van data-gedreven technologie

Scenario's

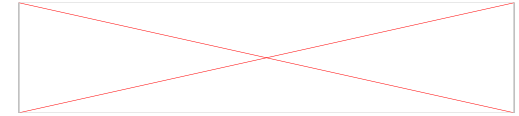
Scenario 1: Een stad gebruikt ANPR-camera's om te controleren of burgers de verkeersregels naleven. Wie zonder vergunning door een verkeersfilter met ANPR-camera rijdt riskeert een boete.

Scenario 2: Een politiezone in Vlaanderen maakt gebruik van bodycams. Bodycams kunnen ingezet worden tijdens betogingen of grote evenementen.

Scenario 3: Een stad heeft recent besloten om een aantal vaste camera's in bepaalde parken op te hangen om vandalisme te voorkomen.

Scenario 4: Een stad koopt datarapporten aan bij een mobiele telefoonprovider over hun bezoekers. Aan de hand van deze informatie kunnen ze afleiden wie er naar de stad komt (obv leeftijd, geslacht, vervoersmiddel).

Aanvaardbaarheid

Aanvaardbaarheid van...	Gemiddelde score (M)	Standaardafwijking (SD)
ANPR-camera's	3.81	1.00
Bodycams	4.05	0.94
Vaste camera's	4.15	0.93
Smartphone data	2.88	1.17

Aanvaardbaarheid van doelstellingen

- **ANPR-camera**
 - Registreren van ongekeurde wagens (88,7%)
 - Gsm-gebruik achter het stuur detecteren (81%)
 - Sluipverkeer weren (54,3%)
- **Bodycam**
 - Gebruik in conflictsituaties (87,9%)
 - Vaststellen van een inbraak (89,4%)
 - Gebruik voor crowdsurveillance (69,9%)

Aanvaardbaarheid van doelstellingen

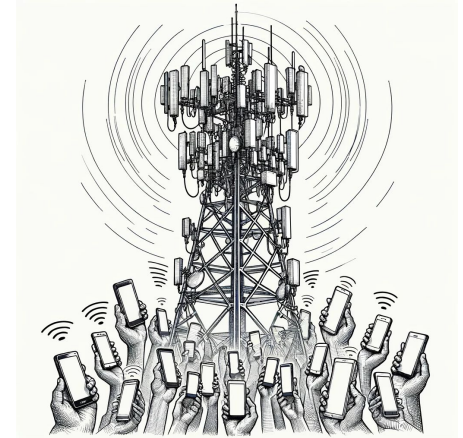
- **Vaste Camera**

- Openbare ruimtes bewaken (86,7%)
- Gebruik voor crowdsurveillance (77,4%)
- Gebruik voor predictive policing (67,6%)

- **Smartphone data**

- Bezochte winkels detecteren (18,1%)
- Locatie detecteren (22,3%)

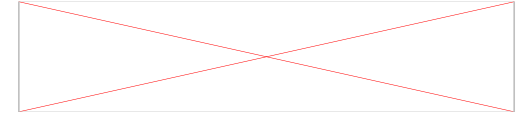
Conclusie aanvaardbaarheid

- (Groot) draagvlak voor de verschillende data-gedreven technologieën, behalve voor het gebruik van smartphone data.
- Relatie met gevoel van veiligheid?
 - Veiliger gevoel op locaties waar vaste camera's zijn geplaatst, en minder op locaties waar smartphone data wordt gecapteerd.
 - Men zou het meest wegblijven van locaties waar smartphone data wordt verzameld.

Privacy, dataproductie, en transparantie

Privacy

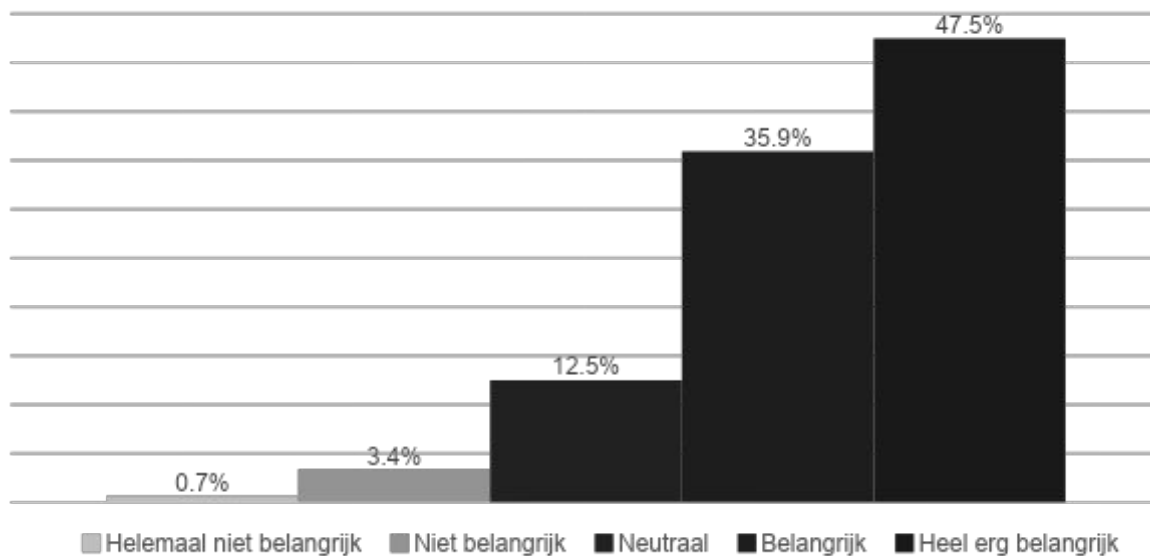

Privacy bezorgdheden over...	Gemiddelde score (M)	Standaardafwijking (SD)
ANPR-camera's	3.00	0.85
Bodycams	2.75	0.88
Vaste camera's	2.80	0.90
Smartphone data	3.47	0.97

Dataproductie

Ik vind het belangrijk dat de GDPR mijn persoonlijke gegevens beschermt

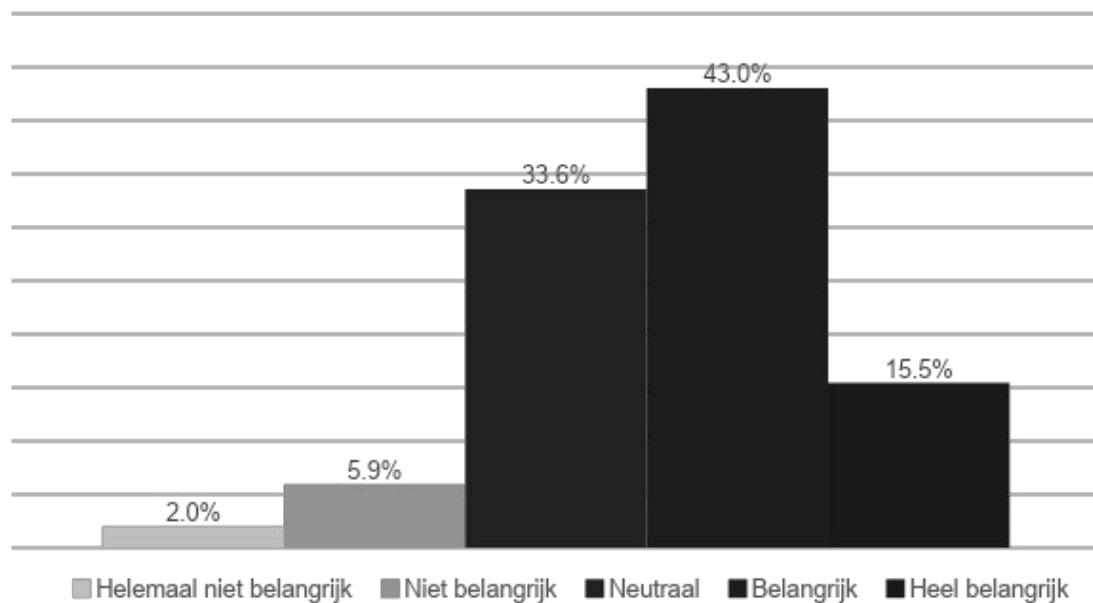

Transparantie en communicatie

- Duid aan hoe belangrijk u het vindt om **geïnformeerd** te worden over de onderstaande data die technologieën capteren:
 - Voertuignummerplaat (62%)
 - Stadsmobiliteit (54%)
 - Gezicht (67%)
 - Locatie (68,2%)
 - Gesprekken (67,6%)

Zeggenschap

Algemene conclusie

- ANPR-camera's, bodycams en vaste camera's zijn goed gekend onder de Vlaming. Voor elk van deze technologieën geeft meer dan 84,8% aan dat ze er al van gehoord hebben. Optische sensoren en audio sensoren zijn minder gekend.
- Ondanks de relatief hoge kennis van data-gedreven technologieën die aanwezig zijn in de openbare ruimte, bestaat er nog veel onduidelijkheid over de data die deze technologieën verzamelen.
- Er heerst een matige privacy bezorgdheid, maar er wordt veel belang gehecht aan de bescherming van persoonlijke data (9/10)
- Belang van communicatie en transparantie (over data/ inspraak)

Vragen?

Ralf.dewolf@ugent.be

- 15u30 - 15u50 Monitor: datagedreven technologie in de openbare ruimte (Ralf De Wolf & Giulia Mazzocchi, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-MICT, UGent)
- 15u50 - 16u00 Datawalks: betrokken burger, slimmere stad? (Michiel Vaes, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-SMIT, VUB)
- 16u00 - 16u05 Lightning pitch 'Een reversed datawalk' (Joachim Van den Bergh, Provincie Oost-Vlaanderen)
- 16u05 - 16u10 Lightning pitch 'Hallo Harelbeke' (Ellen Van de Putte, Stad Harelbeke)
- 16u10 - 16u15 Lightning pitch 'De Cameradriehoek' (Ilja Theuwissen, The Safe Group)
- 16u15 - 16u20 Lightning pitch 'Serendipity in de stad' (Annelien Smets, imec-SMIT, VUB)
- 16u20 - 16u30 Vragen en slot
- 16u30 - 17u30 Receptie

Datawalks: Betrokken burger, slimmere stad?

Michiel Vaes

Meten is weten (?)

Digitalisering en dataficering van de samenleving.

Waarom? Analyse en verbeteren van:

- Leefomstandigheden
- Klimaat en milieu
- Mobiliteit
- Veiligheid

Niet altijd duidelijk welke data verzameld worden, door wie en met welk doel.

- Privacy?
- Function creep?
- de Data-1%

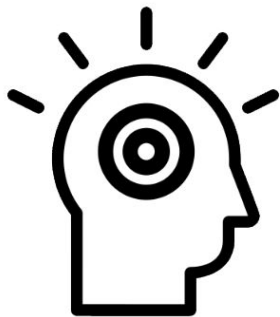

Wat & doelstelling

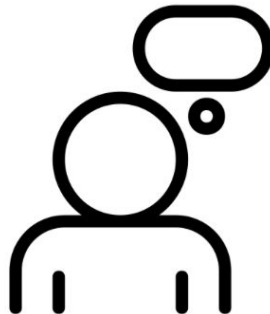

Datawalk: Gegidste stadswandeling met een focus op 'data'.

Methodiek gefundeerd in wetenschappelijk onderzoek, o.a. in het SPECTRE-project.

Bewustwording

Kritische reflectie

Cocreatie

Datawalk Handleiding

Stap voor stap uitleg en tips om zelf een geslaagde Datawalk in te richten.

Bestaat uit:

- Handleiding
- Template
- Databronkaarten

Populariteit van datawalks

- Verhoging aantal aanvragen
- Organisaties en Partners

Handleiding: maak je eigen Datawalk

5

INLEIDING

Inhoud

6

Wat is een Datawalk?

22

Hulpmiddel: databron-
kaarten en infociche

9

Ontwikkel zelf
een Datawalk

35

Bronnen en meer info

17

Organiseer en gids
een Datawalk

Databronkaarten

Verzameling van 16 'databronnen'
- technologieën die in de stad
ingezet worden om data te
verzamelen en te analyseren.

Wat

Algemene beschrijving van de
technologie/hardware.

Gebruik

Manier waarop en voor welke
toepassing(en) de technologie
gebruikt wordt.

Data

Beschrijving van welke (soorten)
data verzameld worden.

DATABRON

Beacons en sniffers

Wat

Dit zijn sensoren die in **zowel openbare als private locaties** geïnstalleerd kunnen worden en connectie (proberen te) maken met mobiele apparaten. Deze sensoren maken gebruik van **verschillende technologieën zoals bluetooth of wifi**.

Gebruik

Beacons en sniffers sturen doorlopend **connectieverzoeken** uit ("Welke apparaten zijn er in mijn buurt?"). Afhankelijk van de instellingen zal een smartphone op dit verzoek antwoorden met een **persoonlijk identificatie** gekoppeld aan het toestel. Met behulp van deze beacons en sniffers kunnen **locaties en routes** van individuen in kaart worden gebracht.

Het is ook mogelijk om te analyseren hoe lang een bepaald apparaat in de buurt van een bepaalde locatie is gebleven. **Toegepast in een winkelcentrum** kan men bijvoorbeeld analyseren welke winkelpanden het hoogste wandelverkeer krijgen of bij welke producten bezoekers blijven stilstaan.

Data

Elke individuele beacon of sniffer inventariseert **alle apparaten** waar het connectie mee heeft gemaakt. Hoewel de uitgewisselde identificatiecodes geen persoonlijke gegevens zoals je naam bevatten, is het **mogelijk** om met andere technieken de **identiteit van de gebruiker te achterhalen**.

Vooruitblik naar 2024

- Draaiboeken van bestaande wandelingen herwerken en aanbieden.
- Extra en geüpdatete informatie i.v.m. de verschillende databronnen.
- Digitale routekaarten.
- 'Indoor'- en thema-Datawalks.

Partnerschap

- Dien jouw Datawalk-traject in.
- Nieuwe databronkaarten.
- Databronkaarten integreren in nieuwe settings.

Maak je eigen Datawalk!

Met deze handleiding en kaartenset wil het Kenniscentrum Data & Maatschappij je in staat stellen om zelf een Datawalk op maat van jouw doelstellingen, doelgroep en omgeving uit te werken.

Datawalks toegepast

Datawalks als format voor geïnformeerde cocreatie- en brainstormsessies:

- KU Leuven leerlingen 'Human-Computer Interaction'
- Unizo & Provincie Oost-Vlaanderen: 'De handelskern van de toekomst' - input van plaatselijke handelaars.

Vragen?

Michiel.Vaes@vub.be

15u30 - 15u50	Monitor: datagedreven technologie in de openbare ruimte (Ralf De Wolf & Giulia Mazzocchi, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-MICT, UGent)
15u50 - 16u00	Datawalks: betrokken burger, slimmere stad? (Michiel Vaes, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-SMIT, VUB)
16u00 - 16u05	Lightning pitch 'Een reversed datawalk' (Joachim Van den Bergh, Provincie Oost-Vlaanderen)
16u05 - 16u10	Lightning pitch 'Hallo Harelbeke' (Ellen Van de Putte, Stad Harelbeke)
16u10 - 16u15	Lightning pitch 'De Cameradriehoek' (Ilja Theuwissen, The Safe Group)
16u15 - 16u20	Lightning pitch 'Serendipity in de stad' (Annelien Smets, imec-SMIT, VUB)
16u20 - 16u30	Vragen en slot
16u30 - 17u30	Receptie

Een 'reversed' datawalk – POLIS, Oost-Vlaanderen

- 'Klassieke' data walk-shop:
 - Observatie sensoren en dataverzameling
 - Wat zijn de beperkingen, opportuniteiten en bedenkingen

Doel: Een instrument aanreiken dat deelnemers enthousiasmeert en onderdompelt en dat ze zelf laagdrempelig kunnen inzetten in de eigen gemeente

Doelgroep: 30-tal beleidsmedewerkers, Algemeen Directeurs, MT-leden van Oost-Vlaamse lokale besturen in Groeitraject data-gedreven lokaal bestuur

Facilitators: geen data specialisten, maar procesbegeleiders; aan de hand van een intern draaiboek + materiaal Kenniscentrum D&M

- 'Reversed' data walk-shop
 - Maatschappelijke kwesties observeren
 - Beleidsvragen formuleren
 - Met data objectiveren

Waarom deze aanpak:

- δ Aantrekkelijk alternatief voor een ex cathedra presentatie over databronnen of een binnenskamers brainstorm over maatschappelijke vraagstukken.
- δ Geen voorkennis bij deelnemers vereist
- δ Deelnemers zijn actief en komen buiten
- δ De methode is participatief
- δ De methode is associatief en kent weinig thematische beperkingen
- δ Data walks bieden ruimte voor informele gesprekken over het thema, en onderlinge conversaties tussen deelnemers
- δ De inzichten zijn per definitie praktisch: wat je ziet in het straatbeeld is niet theoretisch

- 15u30 - 15u50 Monitor: datagedreven technologie in de openbare ruimte (Ralf De Wolf & Giulia Mazzocchi, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-MICT, UGent)
- 15u50 - 16u00 Datawalks: betrokken burger, slimmere stad? (Michiel Vaes, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-SMIT, VUB)
- 16u00 - 16u05 Lightning pitch 'Een reversed datawalk' (Joachim Van den Bergh, Provincie Oost-Vlaanderen)
- 16u05 - 16u10 Lightning pitch 'Hallo Harelbeke' (Ellen Van de Putte, Stad Harelbeke)
- 16u10 - 16u15 Lightning pitch 'De Cameradriehoek' (Ilja Theuwissen, The Safe Group)
- 16u15 - 16u20 Lightning pitch 'Serendipity in de stad' (Annelien Smets, imec-SMIT, VUB)
- 16u20 - 16u30 Vragen en slot
- 16u30 - 17u30 Receptie

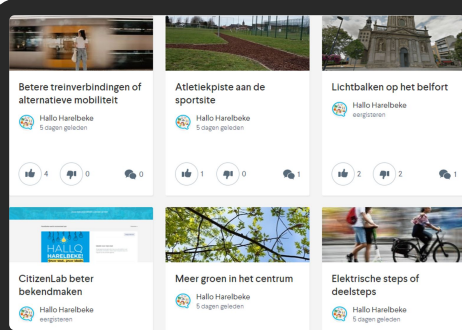

**HALLO
HARELBEKE!**

Jouw stad, jouw ideeën

www.harelbeke.be/hallo-harelbeke | hallo.harelbeke.be

Brede bevraging fysiek

Digitaal verbreden

Selectie en planning

Concrete uitwerking

Piv Huvluf, hapje, drankje
en veel goede ideeën

120 ideeën
7 thema's
6 statussen

Ontsluiting van ideeën op
digitaal platform

174 ideeën
113 reacties

Selectie van ideeën in
verschillende categorieën
en spreiding in tijd

3 werkgroepen aan de slag:
- Groepsaankoop bakfietsen
- Aanleg geveltuinen door
vrijwilligers Junglebeke
- Veilige schoolomgevingen

- 15u30 - 15u50 Monitor: datagedreven technologie in de openbare ruimte (Ralf De Wolf & Giulia Mazzocchi, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-MICT, UGent)
- 15u50 - 16u00 Datawalks: betrokken burger, slimmere stad? (Michiel Vaes, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-SMIT, VUB)
- 16u00 - 16u05 Lightning pitch 'Een reversed datawalk' (Joachim Van den Bergh, Provincie Oost-Vlaanderen)
- 16u05 - 16u10 Lightning pitch 'Hallo Harelbeke' (Ellen Van de Putte, Stad Harelbeke)
- 16u10 - 16u15 Lightning pitch 'De Cameradriehoek' (Ilja Theuwissen, The Safe Group)
- 16u15 - 16u20 Lightning pitch 'Serendipity in de stad' (Annelien Smets, imec-SMIT, VUB)
- 16u20 - 16u30 Vragen en slot
- 16u30 - 17u30 Receptie

DE CAMERA DRIEHOEK

Geen vaste plaats,
meest flexibel

**Volledig in eigen
beheer**

Retroactief
raadplegen

Mobiel

Bepaalde periode vaste
plaats, hoge flexibiliteit

**Aanvulling van vaste
camera's**

Live en retroactief
raadplegen

Tijdelijke meldkamer

Vaste plaats,
niet flexibel

Voor hotspots

**Kern van het
cameranetwerk**

Vast

Tijdelijk

- 15u30 - 15u50 Monitor: datagedreven technologie in de openbare ruimte (Ralf De Wolf & Giulia Mazzocchi, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-MICT, UGent)
- 15u50 - 16u00 Datawalks: betrokken burger, slimmere stad? (Michiel Vaes, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-SMIT, VUB)
- 16u00 - 16u05 Lightning pitch 'Een reversed datawalk' (Joachim Van den Bergh, Provincie Oost-Vlaanderen)
- 16u05 - 16u10 Lightning pitch 'Hallo Harelbeke' (Ellen Van de Putte, Stad Harelbeke)
- 16u10 - 16u15 Lightning pitch 'De Cameradriehoek' (Ilja Theuwissen, The Safe Group)
- 16u15 - 16u20 Lightning pitch 'Serendipity in de stad' (Annelien Smets, imec-SMIT, VUB)
- 16u20 - 16u30 Vragen en slot
- 16u30 - 17u30 Receptie

Serendipiteit in de stad

SERENDIPITY ENGINE

Annelien Smets
anneliensmets@vub.be

- 15u30 - 15u50 Monitor: datagedreven technologie in de openbare ruimte (Ralf De Wolf & Giulia Mazzocchi, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-MICT, UGent)
- 15u50 - 16u00 Datawalks: betrokken burger, slimmere stad? (Michiel Vaes, Kenniscentrum Data & Maatschappij / imec-SMIT, VUB)
- 16u00 - 16u05 Lightning pitch 'Een reversed datawalk' (Joachim Van den Bergh, Provincie Oost-Vlaanderen)
- 16u05 - 16u10 Lightning pitch 'Hallo Harelbeke' (Ellen Van de Putte, Stad Harelbeke)
- 16u10 - 16u15 Lightning pitch 'De Cameradriehoek' (Ilja Theuwissen, The Safe Group)
- 16u15 - 16u20 Lightning pitch 'Serendipity in de stad' (Annelien Smets, imec-SMIT, VUB)
- 16u20 - 16u30 Vragen en slot
- 16u30 - 17u30 Receptie

WiFi

login: spectre

paswoord: SpectreP23

Bedankt!

tag ons op LinkedIn en X

 Kenniscentrum
Data & Maatschappij

 SPECTRE

vvsg Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

 Artificiële
Intelligentie
Vlaanderen

WiFi

login: spectre

paswoord: SpectreP23

Receptie

tag ons op LinkedIn en X

 Kenniscentrum
Data & Maatschappij

 SPECTRE

vvsg Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

 Artificiële
Intelligentie
Vlaanderen